

POKUŠAJ PROCJENE UKUPNOG BROJA STANOVNIKA NA PODRUČJU KALNIČKOG ARHIĐAKONATA OD KRAJA 16. DO POČETKA 18. STOLJEĆA

HRVOJE PETRIĆ

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofski fakultet

Sveučilište u Zagrebu
Ivana Lučića 3, HR- 10000 Zagreb
Republika Hrvatska
h.petric@inet.hr

Izvorni znanstveni članak
Original scientific paper

Primljeno/Received: 15.11.2007.
Prihvaćeno/Accepted: 28.11.2007.

Autor na osnovi objavljenih i neobjavljenih izvora i literature pokušava rekonstruirati ukupni broj stanovnika na teritoriju koji je obuhvaćao Kalnički arhiđakonata - od Medvednice i Ivančice na zapadu, Kalnika na sjeveru, Bilogore na istoku i rijeke Česme (Čazme) na jugu. Krajem 16. stoljeća je na prostoru Kalničkog arhiđakonata živjelo 745 katoličkih obitelji, a vjerojatno je broj katolika ostao isti i početkom 17. stoljeća. Pribrojimo li ovom broju 616 pravoslavnih Vlaha, dobivamo podatak da je početkom 17. stoljeća na tom prostoru živjela 1361 obitelj. U članku je donesena procjena prema kojoj je na istraživanom području živjelo oko 5420 pravoslavnih Vlaha te oko 5500 stanovnika katoličke vjere. Po ovoj procjeni bi na istraživanom području živjelo oko 10.000 popisom procijenjenih stanovnika, a prema tome, omjer između katoličkog i pravoslavnog popisano stanovništva je početkom 17. stoljeća bio približno podjednak. Pravoslavno stanovništvo je u pravilu bilo koncentrirano na istoku, a katoličko na zapadu istraživanog područja, iako ima i iznimaka. Treba spomenuti da dio stanovništva u spomenutim popisima nije zapisan, kao npr. nepoznati broj katoličkih Slavonaca ili Slovenaca koji su živjeli pomiješani s pravoslavnim vlaškim stanovništvom, te stanovnika Križevaca i okolice koji očito povećavaju procijenjeni broj stanovnika i mijenjaju omjer između katolika i pravoslavnih. U razdoblju od kraja 16., odnosno početka 17. stoljeća do početka 18. stoljeća broj katolika je gotovo upeterostručen, dok je broj pravoslavnog stanovništva porastao za 2,5 puta. Prema tome, rast katoličkog stanovništva u odnosu na pravoslavno, bio je duplo veći.

Ključne riječi: Kalnički arhiđakonata, rani novi vijek, povijesna demografija, katolici, pravoslavni

Teritorij Zagrebačke biskupije je još u srednjem vijeku bio podijeljen na arhiđakonate, a takvo stanje se zadržalo i u ranome novom vijeku. U popisu župa iz 1334. godine navodi se 14 arhiđakonata: Gora, Zagorje, Svetačje, Gušće, Zagreb, Dubica, Komarnica, Gorica, Kalnik, Vaška, Čazma, Bekšin, Varaždin i Vrbovec.¹

Ovo je prvi pokušaj procjene ukupnog broj stanovnika Kalničkog arhiđakonata.² U razdoblju od kraja 16. do početka 18. stoljeća Kalnički arhiđakonata je obuhvaćao prostor od Medvednice i Ivančice na zapadu, Kalnika na sjeveru, Bilogore na istoku i rijeke Česme (Čazme) na jugu. Istovremeno se poklapao s većim dijelom Križevačke

¹ J. Buturac, Popis župa Zagrebačke biskupije 1334. i 1501. godine, Starine, knj. 59, Zagreb 1984., str. 43-105.

² O Kalničkom arhiđakonatu usp. S. Kožul, Kalnički arhiđakonata, danas Bjelovarsko-kalnički arhiđakonata Zagrebačke nadbiskupije, Zagreb 2005.

natkapetanije Varaždinskog generalata, središnjim dijelom Križevačke županije te rubovima Varaždinske i Zagrebačke županije. Na prostoru Kalničkog arhiđakonata je uz katoličko živjelo i pravoslavno stanovništvo.

Radi obveze podavanja lukna (saponis) kanonici su prigodom kanonskog pohoda zapisivali broj obveznika u pojedinoj župi. Ponekad se te obveznike zvalo saponiste, saponaliste ili glave obitelji (patres familias). Radi jednostavnosti smatram da je primjereno govoriti o starješinama ili kućedomaćinima.

Sela su u nekoliko navrata bila popisivana po broju kuća ili domova (domus). Broj kuća se navodio u pravilu kada se radilo o zbirnom prikazu veličine pojedinog sela bez poimeničnog navođenja starješina ili kućedomaćina. Obveze za podavanje lukna su bile utvrđene ili za kuću (domus) ili poimenično za predstavnike kuća. Kuća (domus) po njemu "ima preneseno značenje: to je skupina ljudi koji svi ne moraju biti u rodbinskim odnosima".³ No, treba naglasiti činjenicu kako u popisima često nisu bili popisani svi kućedomaćini već samo oni koji su određene godine davali podavanja župniku.

Na osnovi popisa iz 1672. godine moguće je odrediti da je na jednog čakovečkog kućedomaćina dolazilo 5,4 osoba.⁴ U Drnju je 1680. u 280 kuća živjelo 969 stanovnika,⁵ što znači da je na jednu kuću dolazilo 3,5 stanovnika. U Legradu su 1693/1698. na jednu kuću dolazilo oko 4 stanovnika.⁶ Iscrpnji podaci o broju ukućana sačuvani su za istočno Međimurje, odnosno za nekadašnju župu Donji Vidovec. U selu Sv. Marija Altarec su 1671. u 19 domova živjela 123 stanovnika, tj. u jednom domu je živjelo 6,5 osoba. U Mihaljercu je u 31 kući bilo zabilježeno 138 osoba, što bi značilo da je na jednu kuću dolazilo 4,5 ukućana.

U Kotoribi je 1671. godine popisano 393 stanovnika koji su bili popisani među 110 kuća, što znači da je na jednu kuću dolazilo 3,6 osoba. U selu Družilovec je iste godine u 11 kuća živjelo 36 osoba odnosno 3,3 osobe u prosjeku na jednu kuću. U selu Czuetosinczi je u 4 kuće živjelo 18 osoba, odnosno u jednoj kući 4,5 stanovnika. Godine 1671. u Donjoj Dubravi je bilo popisano 112 kuća u kojima je živjelo 626 stanovnika, a u jednoj bi kući živjelo 5,6 ukućana. U Novom Selu je u 25 kuća obitavalo 158 osoba što bi značilo da je na jednu kuću dolazilo 6,3 osobe. Moguće je zaključiti da je u župi Donji Vidovec broj stanovnika na jednu kuću varirao između 3,3, i 6,5, a veći broj ukućana na jednu kuću su imala veća sela Donje Dubrave, Sv. Marije i Novo Selo.⁷ Za godinu 1698. je zabilježeno da je župa Donji Vidovec imala 1432 stanovnika. Iste je godine popisano 194 kućedomaćina u toj župi (bez Kotoribe), što bi značilo da je tada na jednog kućedomaćina dolazilo 7,38 stanovnika. Zbog toga ćemo ovaj koeficijent, uz punu svijest o mogućim greškama, primijeniti kao gornju vrijednost kod procjene broja stanovnika Kalničkog arhiđakonata iz, oko 1704., odnosno 1706. godine.

Broj ukućana koji su dolazili na jednu kuću ili kućedomaćina se mijenjao u različitim stoljećima ili regijama, ovisno o demografskom trendu. Usporedbe radi u južnoj Hrvatskoj je prosječni broj ukućana u prvoj polovici 16. stoljeća iznosio oko 10, a krajem istog stoljeća 8, dok je u drugoj polovici 17. stoljeća bio oko 5. Početkom 19. stoljeća prosjek je iznosio 5,5. U Istri je u drugoj polovici 18. stoljeća prosječno domaćinstvo imalo 5,6 članova.⁸ U Koprivnici je broj ukućana po kući u 18. stoljeću bio od 3,4 do 4,⁹ a primjerice 1771. u Križevcima je živjelo 3,9 ukućana po domu.¹⁰ Slično vrijedi i za trgovišta. U Ludbregu je 1771. u prosjeku na jednu kuću dolazilo 5,1

3 S. Krivošić, Stanovništvo Podravine 1659-1859. godine, u: Podravski zbornik, br. 9, Koprivnica 1983, str. 147. Isti je dao podatke za stanovništvo Podravine od sredine 17. do sredine 19. stoljeća, no njegov pristup, iako je vrijedan i koristan, ima čitav manjkavosti. To se pogotovo odnosi na predstavljanje zbirnih rezultata dobivenih procjenom.

4 R. Modrić, Povijesni spomenici obitelji Zrinskih i Frankopana, knj. 1, Popisi i procjena dobara (1672-1673.), Zagreb 1974., str. 227-229, 298.

5 Nadbiskupski arhiv Zagreb, Kanonske vizitacije (dalje: NAZ, KV), Prot. 90/II, str. 85.

6 NAZ, KV, Prot. 70/Ib, str. 745; Prot. 71/II, 199; R. Horvat, Poviest Međimurja, Zagreb 1944., str. 164, 175.

7 NAZ, KV, Prot. 7/VII, str. 19-21; J. Kolaric, Povijest Kotoribe, Zagreb 1992., str. 21.

8 N. Vekarić, Broj stanovnika Dubrovačke Republike u 15, 16. i 17. stoljeću, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, sv. XXIX, Dubrovnik 1991., str. 17; N. Vekarić, Stanovništvo Polutotoka Pelješca, sv. 1, Dubrovnik 1993., str. 81; N. Kapetanić, N. Vekarić, Stanovništvo Konavala, knj. 1, Dubrovnik 1998., str. 290, 300; I. Erceg, Broj i veličina porodica u Istri, u: Acta historico-oeconomica Iugo-slaviae, sv. 8, Zagreb 1981., str. 10.

9 S. Krivošić, Koprivnica - naselje i njegovi stanovnici, u: Podravski zbornik, br. 14, Koprivnica 1988, str. 123-124.

10 NAZ, KV, Prot. 211., fol. 35.

ukućana, godine 1782. je prosjek članova domaćinstva iznosio 6,7 da bi se 1787. godine smanjio na 6,3 ukućana.¹¹ Ti podaci su teško upotrebljivi pa je stoga Donju Dubravu bolje uspoređivati sa seoskim sredinama. U župi Novigrad Podravski je 1787/89. na jednu kuću dolazilo 6,5 ukućana,¹² u župi Kuzminec je broj ukućana bio od 7,3 do 8,8,¹³ u župi Drnje od 5,9 do 7,2,¹⁴ a u Virju krajem 18. stoljeća od oko 6,2 ukućana.¹⁵ Napominjem, pri ovim izračunima koeficijentata, da se radi isključivo o katoličkom stanovništvu.

Josip Adamček je za Križevačku kapetaniju početkom 17. stoljeća (Adamček smatra da je popis iz oko 1610., a meni se čini koju godinu starijim) spomenuo samo 8 većih vlaških naselja.¹⁶ Radi dobivanja točnih zapisa imena vlaških sela i broja domova, potražio sam izvornik u Bu-dimpešti te donosim imena 41 naselja kako su zapisana u izvoru (što se ponešto razlikuje od čitanja Josipa Adamčeka) sa pripadajućim brojem domova: Oszek - 25 domova, Glogounicza - 7, Iuanecz - 8, Potok - 14, Batina - 30, Seszuethe - 14, Closter - 16, Bukouie - 16, Tochenyk - 8, Zueti Iuan - 90, Czepidlak - 18, Domonkos - 12, Velika - 12, Muchina penes Topoloc - 6, Markouecz - 11, Hrasztoulani - 8, Tremecz - 8, Bols - 8, Kapela - 32, Fabianoucz - 10, Fuka - 7, Glogh - 10, Koritna - 8, Markouecz - 14, Vuksinecz - 15, Marinko(već) - 15, Rouische - 135, Superior Plaunitz - 26, Inferior Plaunicz - 23, Pergamale - 21, Gudowacz - 24, Korenoua - 16, Bresowlany - 9, Narth - 18, Nikouo Zelo - 11, Zachesem - 12, Maricouo Szelo - 6, Novak penes Dobrava - 5, Bosilouo - 12, Zredetinczi - 10, Siroko Zelo - 6, ukupno 756 domova (po Adamčeku 758 obitelji).¹⁷ Od spomenutih naselja Marinkovec, Mar-kovo Selo (Markovec), Novaki, Vukšinec,

Koritno, Fuka, Habjanovec, Glog, Kapela, Čazma, Bosiljevo i Tučenik su se nalazila na prostoru Čazmanskog arhiđakonata. Ona su obuhvaćala 140 obitelji. Ukoliko se tih 140 obitelji oduzme od 756, dolazi se do podatka da je na prostoru Kalničkog arhiđakonata početkom 17. stoljeća živjelo 616 pravoslavnih obitelji.

Krajem 16. stoljeća na prostoru Kalničkog arhiđakonata živjelo je 745 katoličkih obitelji, a vjerojatno je broj katolika ostao isti i početkom 17. stoljeća.¹⁸ Pribrojimo li ovom broju 616 pravoslavnih dobivamo podatak da je na teritoriju koji je obuhvaćao Kalnički arhiđakonata (od Medvednice i Ivančice na zapadu, Kalnika na sjeveru, Bilogore na istoku i rijeke Česme (Čazme) na jugu) početkom 17. stoljeća živjela 1361 obitelj.

Prema istraživanjima Karla Kasera 1600. godine jedna je skupina Vlaha imala u 92 obitelji 810 osoba, što znači da je u prosjeku jedna vlaška obitelj imala 8,8 članova.¹⁹ Primijeno li ovaj prosjek na 616 pravoslavnih obitelji na prostoru Kalničkog arhiđakonata, možemo procijeniti da je na istraživanom području živjelo oko 5.420 pravoslavnih Vlaha.

Uzmemo li ranije spominjani koeficijent 7,38 za katoličko stanovništvo, moguće je procijeniti da je krajem 16. stoljeća i početkom 17. stoljeća na prostoru Kalničkog arhiđakonata živjelo oko 5.500 stanovnika katoličke vjere. Po ovoj bi procjeni na istraživanom području živjelo oko 10.000 stanovnika (obuhvaćenih popisima), pa je prema tome omjer između popisanog katoličkog i pravoslavnog stanovništva početkom 17. stoljeća bio približno podjednak. Pravoslavno stanovništvo je u pravilu bilo koncentrirano na istoku, a katoličko na zapadu istraživanog područja, iako ima i iznimaka. Treba spomenuti da dio stanovništva u spomenutim popisima nije zapisan, kao npr. nepoznati broj katoličkih Slavonaca ili Slovenaca koji su živjeli pomiješani s pravoslavnim vlaškim stanovništvom, te stanovnika Križevaca i okolice koji očito povećavaju procijenjeni

11 S. Krivošić, Stanovništvo i demografske prilike u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Varaždin 1991., str. 34.

12 H. Petrić, Pregled razvitka župe Komarnica (Novigrad Podravski), Tkalčić, br. 7., Zagreb 2002., str. 100.

13 S. Krivošić, Stanovništvo i demografske prilike (1991.), str. 34.

14 NAZ, KV, Prot. 97/IX, str. 111, 195; Prot. 98/X, str. 141, 195; H. Petrić, Iz povijesti sjevernog dijela Virovskog dekanata, Tkalčić, br. 5, Zagreb 2001., str. 239.

15 S. Krivošić, Virje, Iz demografske povijesti đurđevačko-krajiške regije, u: Podravski zbornik, sv. 12, Koprivnica 1986, str. 119.

16 J. Adamček, Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV do kraja XVII. stoljeća, Zagreb 1980., Zagreb 1980, 520.

17 Magyar Országos Levéltár, Budapest (MOL), Urbaria et conscriptions, E 156, Irregestrata, Fasc. 6, br. 52.

18 J. Adamček, I. Kampuš, Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj, str. 441-464.

19 K. Kaser, Slobodan seljak i vojnik, knj. 1, Zagreb 1997., str. 90, vidi bilj. 56, na str. 257.

broj stanovnika i mijenjaju omjer između katolika i pravoslavnih. Zbog toga ove procjene treba uzeti samo kao prvi korak u nizu historijskodemografskih istraživanja koja bi nužno trebala slijediti u budućim istraživanjima.

kraja 16. do početka 18. stoljeća

Župa	Broj kućedomaćina	
	1598.	1704. 1706.
Lovrečina	27	44
Vrbovec	39	317
Kalnik	78	132
Bisag	23	77
Preseka	56	147
Dubovec	34	77
Miholec	87	146
Glogovnica	4	118
Čvrstec	-	112
Topolovec	-	126
Čirkvena	-	164
Žabno	-	88
Trema	-	112
Lemeš	-	144
Križevci	-	378
Raven	40	96
Stara Ploščica	-	113
Medurača (Rača)	-	156
Beloblacka (Ciglena)	-	160
Gornje Plavnice (Kapela)	-	102
Mađarevo	25	281
Reka (Gornja Rijeka)	97	169
Gušćerovec	26	56
Visoko	56	129
Orehovec	67	88
Rakovec	72	170
Zelina	14	46
Ukupno	745	3748

Izvori: J. Adamček, I. Kampuš, Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj u XV. i XVI. stoljeću, Zagreb 1976., str. 441-464; NAZ, KV, Prot. 130/1.

Tablica 2 Broj domova po pravoslavnim parohijama početkom 18. stoljeća (na prostoru koji je obuhvaćao Kalnički arhidakonat)

Parohija	Broj domova
Bolč	40
Gudovac	200
Korenovo	153
Kupinovac	85
Lasovac	111
Podgorci	163
Pupelica	103
Rovišće	145
Salnik (Lipnica)	30
Severin	153
Sredice Gornje	56
Sveti Ivan Žabno	60
Velike Sesvete	70
Vojakovac	182
Ždralovi	144
Ukupno	1695

Izvor: Muzej Srpske pravoslavne crkve Beograd, Ostavština Radoslava Grujića; Statistički pregled Pakračke eparhije do 1702-1929. god, u: R. Grujić, Spomenica o srpskom pravoslavnom Vladičanstvu Pakračkom, Beograd 1996.

U razdoblju od kraja 16., odnosno početka 17. stoljeća do početka 18. stoljeća broj katoličkih kućedomaćina je upeterostručen, dok je broj pravoslavnih stanovnika porastao za 2,5 puta. Najvjerojatnije se isto dogodilo i sa stanovništvom pa je moguće pretpostaviti da je početkom 18. stoljeća na prostoru koji obuhvaća Kalnički arhidakonat živjelo oko 13.000 pravoslavnih i oko 27.000 katoličkih stanovnika, odnosno vjerojatno ukupno oko 40.000 stanovnika. Po tome je ukupni broj stanovnika u nešto više od jednoga stoljeća učetverostručen, a približni udio srpskopравoslavnih s početka 17. do početka 18. stoljeća na ovom području najvjerojatnije bio smanjen s oko polovice na manje od trećine.

Prema tome, rast katoličkog stanovništva u odnosu na pravoslavno je bio duplo veći. Pravoslavno stanovništvo je raslo sporije nego katoličko djelomično i zbog toga jer je doseljavanje novog

vlaškom stanovništvu bilo manjeg obima nego katoličkog. Katoličko stanovništvo se u velikom broju doseljavalo iz unutrašnjosti.²⁰

Čini se da povećanje udjela katoličkog stanovništva nisu uzrokovale samo migracije već i drugi faktori. Tijekom druge polovice 18. stoljeća u nekim naseljima gdje su isprva živjeli pravoslavni Vlasi zabilježeno je isključivo katoličko stanovništvo, što najvjerojatnije ukazuje na to da je prvobitno pravoslavno stanovništvo promijenilo vjeroispovijest. Na isto ukazuje i to da je u nekoliko naselja znatno smanjen udio pravoslavnih u odnosu na katolike. To se najbolje vidi na pri-mjeru sela Sveti Ivan Žabno gdje je broj pravoslavnih do 1764. sveden na svega desetinu.²¹

kraja 16. do početka 18. stoljeća

Župa	Selo	Broj kućedomaćina		
		1598.	Početak 18. stoljeća	
Lovrečina	Velika	10	10	
	Gosztauczy	6	7	
	Kuchary	-	5	
	Dolianecz	-	4	
	Varass	4	7	
	Topolouecz	-	6	
	Hruskouicza	-	5	
	Sv. Lovro	7	-	
	Vrbovec	Verbouecz	24	107
		Poliana	-	40
Prleszie		-	15	
Bercheuecz		-	32	
Luka		-	27	
Czelina		2	20	
Verh		-	7	
Czeria		8	9	
	Patr. (?)	-	13	

20 H. Petrić, Varaždinski generalat i Križevačka županija u 17. stoljeću - okoliš, ljudi i naselja, u pripremi.

21 MOL, Urbaria et conscriptions, E 156, Irregistrata, Fasc. 6, br. 52.; Muzej Srpske pravoslavne crkve Beograd, Ostavština Radoslava Grujića; Statistički pregled Pakračke eparhije do 1702-1929. god, u: R. Grujić, Spomenica o srpskom pravoslavnom Vladičanstvu Pakračkom, Beograd 1996.

Župa	Selo	Broj kućedomaćina		
		1598.	Početak 18. stoljeća	
	Gay	-	26	
	S. Deanez	5	11	
	Kerkacz	-	10	
Kalnik	Voinoucz	2	17	
	Hisanoucz	5	11	
	Popoucz	2	2	
	Czelina ili Czedina	-	8	
	Kamnik (Kalnik)	60	62	
	Patak	1	16	
	Dedina	-	8	
	Kamesnicza	-	14	
	Sibrinoucz seu Lipa	-	8	
	Obres	4	-	
	Schedno	1	-	
	Mrazouci	3	-	
Bisag	Merkoucz		7	
	Kominy		7	
	Surdouczy		5	
	Kelemenouczy	Kelemenouczy et Varas - 18	8	
	Nouo Szelo	-	5	
	Thomasseuczy	-	2	
	Kraliecz	-	7	
	Fodnoseuczi	-	4	
	Czirkueno Szelo	-	6	
	Borenczi	-	4	
	Radoiche	-	10	
	Praseuczi	-	12	
	Varas	5	-	
	Preseka	Kruslieuecz	-	13
		Gorniaki	-	7
Ledina		4	35	
Kralieu Verh		7	14	
Velika		4	12	
Sabniak		-	7	
Kööszy		-	8	
Sunczy		-	5	
Poganchecz		-	12	
		Szlatina	1	11

Župa	Selo	Broj kućedomaćina	
		1598.	Početak 18. stoljeća
	Koztanieuecz	-	5
	Verhouecz	3	8
	Ztermecz	-	10
	Preseka	37	-
Dubouecz	Beketinczi	6	8
	Kuchaari	-	4
	Oszlauczi	10	20
	Paulouecz	10	20
	Dolianczi	6	12
	Velika	-	13
Miholec	(opido)	28	47
	Megje	8	15
	Greguroucz	16	21
	Topolie	-	3
	Zaistovec (?)	-	11
	Inferior Fodroucz	16	11
	Superior Fodroucz		9
	Praszie	3	12
	Kuszieuecz	-	7
	Poduinie	-	6
	Goricza (Peklič)	5	4
	Draschycze	2	-
Glogounicza	Glogounicza	-	39
	Szent Helena de Koruska	4	36
	Opatouecz	-	35
	Gradina seu Bosniani	-	8
Chuertecz	Vecheszlaucz	-	14
	Russeuecz	-	13
	Hraschany	-	14
	Sumeheczech	-	4
	Czerina	-	5
	Oresie	-	2
	Bulouczzi	-	5
	Lacheuo Szelo	-	16
	Grabrouecz	-	4
	Cherleniaky	-	6
	Wkoszlau	-	4
	Chabraiczi	-	2

Župa	Selo	Broj kućedomaćina	
		1598.	Početak 18. stoljeća
	Paulouczzi	-	6
	Frankoucz	-	6
	Fuergia ili Tuergia	-	2
	Dolyne Szelo	-	5
	Kouachezctu	-	4
Topolouecz	Jakopouczzi	-	21
	Uelika	-	17
	Kris	-	18
	Ladyszau	-	11
	Hudouliani	-	3
	Szerem	-	20
	Peschenik	-	12
	Ternouecz	-	6
	Maszlarczi	-	18
Czurqueno	Oppidum	-	50
	Kustan ili Kussan	-	9
	Glogh	-	20
	Ladinecz	-	6
	Kengieloucz	-	7
	Breszina	-	24
	Machki	-	8
	Pouscheuecz	-	10
	Rouische	-	12
	Herszouo	-	7
	Mazgur (?)	-	5
	Farkaszeuecz	-	6
Sabnik	Sabnica	-	9
	Hagin	-	29
	Predauczi	-	22
	Perkosz	-	8
	Breszouliani	-	20
Trem	Oszloucza	-	32
	Trem	-	80
Lemes	Gyurgicz	-	46
	Altero pago Gyurgicz	-	18
	Lemes	-	14
	Chubinecz	-	15
	Grachina	-	9
	Poliana	-	42

Župa	Selo	Broj kućedomaćina	
		1598.	Početak 18. stoljeća
Crisi	Spiranecz	-	10
	Prikrai	-	17
	Potochecz	-	9
	S. Martini	-	5
	Maiurecz	-	7
	Erdocz	-	16
	Diankouccz	-	6
	Lemes	-	14
	Bonikouicz	-	15
	Civitas Inferior	-	134
	Civitas Inferior seu		
	Praesidium	-	35
	Suburbium Karan	-	7
	Suburbium Podgorie	-	14
	Berckouchina	-	9
	Civitas Superior	-	80
Raven	Pagus Superior in Raven	7	30
	Pagus Inferior Rauhen		9
	Sztara Vesz	-	5
	Novak	-	9
	Tkalecz	17	26
	Graberschak	2	6
	Inferior Tkalecz	7	11
	Kapela (Ravenska)	7	-
Stara Ploščica	Ueteri Ploschica	-	14
	Noua Ploschica	-	27
	S. Jacob	-	7
	Hruskouecz	-	15
	Temouiticza Noua & Uetera & Draticza	-	50
Međurača (Rača)	Megureche cum Neuinecz	-	40
	Dautan	-	15
	Racha cum Tocziliuecz	-	27
	Derlyanouecz	-	13
	Orlouecz	-	20
	Kouachicza	-	14
	Haszouecz	-	13
	Kozareuecz	-	14

Župa	Selo	Broj kućedomaćina	
		1598.	Početak 18. stoljeća
Beloblacka (Ciglena)	-	-	160
	Gornje Plavnice (kapela)	-	102
Maderevo	Magierouo	9	17
	Zauoy	-	6
	Iuanoucz	5	8
	Lepenie	-	5
	Szelnicze	-	6
	Kerch	-	20
	Gay	-	10
	Remetinecz	10	17
	Lipucze	-	3
	Sztermecz	-	11
	Pustacze	-	13
	Granny	1	21
	Makoscheu	-	9
	Praszechno	-	11
	Kremensko	-	7
	Ostricza	-	29
Cliuch	-	26	
Orehouecz	-	11	
Kamena Goricza	-	43	
Reka (Gornja Rijeka)	(Gornja Rijeka)	5	8
	Dekliszanouchi	-	8
Rijeka)	Peszy Potok	-	4
	Kolarczy	-	5
	Fodrouecz	-	5
	Nemcheucz	-	19
	Lukacheuecz	3	4
	Bogacheuo (Riječko)	2	6
	Mrazouecz	-	4
	Wkouchi	-	7
	Drobkouecz	21	16
	Koztanieuecz	12	4
	Urauchia	-	8
	Dolnia Reka	30	21
	Strigoucz	-	6
	Szudoucz	6	11

Župa	Selo	Broj kućedomaćina	
		1598.	Početak 18. stoljeća
	Preszechno	-	11
	Giurinich	-	12
	Verh	-	3
	Radouch	-	4
	Tiricheuecz	-	3
	Zelcza	9	-
	Goszowynczy	5	-
Gušćerovec	-	26	56
Visoko	Sup. Radesich	-	15
	Inf. Radesich	-	6
	Vinichno	7	28
	Krachevez	3	8
	Roinikouczy	-	6
	Topolovecz	-	3
	Siarinouch	-	6
	Durkoucz	-	12
	Bregh	-	4
	Chanyeuo	3	11
	Presechno (Visoko)	3	12
	Verh	-	9
	Vrechachoucz	4	9
Orehovec	Sveti Petar	9	16
	Bogacheuo	6	7
	Vinarecz	3	12
	Budalczy	-	2
	Cherncheuczy	7	6
	Mikouecz	8	6
	Hrgouecz	-	6
	Bochkouecz	17	3
	Zelanecz	6	12
	Orehouecz	7	6
	Iuanichy	-	5
	Zamladinecz	2	-
Zelina	-	14	46
Rakovec	Niegowcz	17	20
	Zamoborc	6	14
	Werhowcz	5	11
	Dworische	10	11
	Rakouecz	11	18

Župa	Selo	Broj kućedomaćina	
		1598.	Početak 18. stoljeća
	Brezani	3	12
	Banicheuecz	9	18
	Drobchewcz	2	10
	Dulepska	-	7
	Pirakouecz	-	11
	Peskouecz	10	20
	Mlaka	9	10
	Hruskouecz	-	5
	Goli Vrh	-	3

Izvori: J. Adamček, I. Kampuš, Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj u XV i XVI stoljeću, Zagreb 1976., str. 441-464; NAZ, KV, Prot. 130/I.

Izvori:

a) neobjavljeni:

Magyar Országos Levéltár, Budapest, Urbaria et conscriptions, E 156, Irregestrata.

Muzej Srpske pravoslavne crkve Beograd, Ostavština Radoslava Grujića.

Nadbiskupski arhiv Zagreb, Kanonske vizitacije.

b) objavljeni:

Adamček, Josip; **Kampuš**, Ivan, Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj, u XV i XVI stoljeću, Zagreb 1976

Buturac, Josip, Popis župa zagrebačke biskupije 1334. i 1501. godine, Starine, knj. 59, Zagreb 1984.

Modrić, Rajka, Povijesni spomenici obitelji Zrinskih i Frankopana, knj. 1, Popisi i procjena dobara (1672-1673.), Zagreb 1974.

Statistički pregled Pakračke eparhije do 1702. - 1929. god, u: R. Grujić, Spomenica o srpskom pravoslavnom Vladičanstvu Pakračkom, Beograd 1996.

Literatura:

Erceg, Ivan, Broj i veličina porodica u Istri, u: Acta historico-oeconomica Iugoslaviae, sv. 8, Zagreb 1981.

Horvat, Rudolf, Poviest Međimurja, Zagreb 1944.

Kapetanić, Niko; Vekarić, Nenad, Stanovništvo Konavala, knj. 1, Dubrovnik 1998.

Kaser, Karl, Slobodan seljak i vojnik, knj. 1, Zagreb 1997.

Kolarić, Juraj, Povijest Kotoribe, Zagreb 1992.

Kožul, Stjepan, Kalnički arhiđakonat, danas Bjelovarsko-kalnički arhiđakonat Zagrebačke nadbiskupije, Zagreb 2005.

Kožul, Stjepan, Svećenici bjelovarskog kraja, dio I. (Bjelovarski dekanat) i dio II. (Cirkvenski dekanat), Zagreb 2007.

Krivošić, Stjepan, Koprivnica - naselje i njegovi stanovnici, u: Podravski zbornik, br. 14, Koprivnica 1988.

Krivošić, Stjepan, Stanovništvo i demografske prilike u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Varaždin 1991.

Krivošić, Stjepan, Stanovništvo Podravine 1659-1859. godine, u: Podravski zbornik, br. 9, Koprivnica 1983.

Krivošić, Stjepan, Virje, Iz demografske povijesti đurđevačko-krajiške regimente, u: Podravski zbornik, sv. 12, Koprivnica 1986.

Petrić, Hrvoje, Iz povijesti sjevernog dijela Virovskog dekanata, Tkalčić, br. 5, Zagreb 2001.

Petrić, Hrvoje, Pregled razvitka župe Komarnica (Novigrad Podravski), Tkalčić, br. 7., Zagreb 2002.

Petrić, Hrvoje, Tko su Slovenci ili Slavonci u Hrvatsko-slavonskoj Vojnoj krajini tijekom 17. stoljeća, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, br. 39, Zagreb 2007.

Vekarić, Nenad, Broj stanovnika Dubrovačke Republike u 15, 16. i 17. stoljeću, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, sv. XXIX, Dubrovnik 1991.

Vekarić, Nenad, Stanovništvo Polutotoka Pelješca, sv. 1, Dubrovnik 1993.

Summary

Attempt to Estimate Total Number of Inhabitants in Kalnik Archdeaconry from the End of 16th - beginning of 18th cent.

Keywords: Kalnik Archdeaconry, early new age, historical demography, Catholics, Orthodox

The author tries to reconstruct total number of inhabitants on the territory of Kalnik

Archdeaconry that spread from Medvednica and Ivančica in the west, Kalnik in the north, Bilogora in the east and the river Česma (Čazma) in the south. At the end of the 16th century 745 Catholic families lived in the area. Their number probably did not change at the beginning of the 17th century. If 616 Orthodox Vlach/Morloc families are added, the number of families increases to 1361. It is estimated that about 5420 Orthodox Vlachs and 5500 Catholics lived there, which, according to the census of the time makes around 10.000 people almost evenly distributed in two religious groups. Orthodox population mostly settled in the east, whereas the Catholics went to the west, with some exceptions. Not all inhabitants were registered in the census, though: for example an unknown number of Slavonians or Slovenians who mixed with Orthodox population or some inhabitants of Križevci and neighbouring villages were not included.

The number of Catholics increased from the end of the 16th century to the beginning of the 18th century five times compared to only 2,5 times bigger number of Orthodox population.